

پیوند با عهد دیرین جمهور مردم ایران به مناسبت شصت و ششمین سالروز اعدام دکتر حسین فاطمی

یکشنبه، 8 نوامبر 2020 - 10:59

پیوند با عهد دیرین جمهور مردم ایران

به مناسبت شصت و ششمین سالروز اعدام دکتر حسین فاطمی

۱۹ آبان شصت و ششمین سالروز اعدام دکتر حسین فاطمی جان‌باخته راه جمهوری خواهی است. آن نیک مرد تاریخ معاصر ایران در این روز در برابر جوخه بیدادگاه حکومت پهلوی با سرافراشته ایستاد و تاوان ایستادگی بر سر آرمان های جمهور مردم ایران در برقراری آزادی، دموکراسی، عدالت و رفاه اجتماعی همگانی و مبارزه علیه استبداد را پس داد.

جمهوری خواهی عرفی (سکولار/لائیک دموکرات) برخوردار از پیشینه ۱۷۱ ساله است و جایگاه آن با فعالیت نسل های مختلف، امروز بیش از پیش در افق سیاسی آینده ایران روشن تر شده و زمینه های

مساعدی برای به فرجام رسیدن کار نیمه تمام مردم ایران در نهضت مشروطه، جنبش ملی شدن صنعت نفت و انقلاب ضد استبدادی بهمن ۵۷ و گذار به دموکراسی در ایران فراهم آمده است.

هنوز پژواک صدای نسل‌های مختلف ایرانی که فریاد می‌زدند «ما جمهوری می‌خواهیم» از کردورهای تاریخ معاصر ایران شنیده می‌شود.

سلطنت و ولایت مذهبی به عنوان دو نهاد سنتی سیاست ایران که میراث اعصار سپری شده است، در طول قرن گذشته در برابر شکل‌گیری و تحکیم جامع مناسبات سیاسی مدرن مقاومت کرده‌اند اما اکنون زمانه برای شکل‌گیری نظام جمهوری متعهد به موازین دموکراسی و اعلامیه جهانی حقوق بشر با توجه به روندهای طی شده در ایران و جهان، مساعد شده است.

در شرایط کنونی عرصه سیاسی ایران بعد از خیزش دی ماه ۹۶ وارد فصل جدیدی شده که مطالبه برای تغییرات سیاسی گسترده و ساختاری و پایان دادن به انحصار سیاست توسط دو جناح اصول‌گرا و اصلاح طلب نظام و هموارسازی مسیر برای گذار از جمهوری اسلامی ایران به نظامی دموکراتیک گسترده‌تر از همیشه شده است.

سالروز اعدام دکتر فاطمی که به درستی بعد از توطئه دربار پهلوی و قدرت‌های استعماری وقت جهان در سرنگونی دولت مردمی و ملی دکتر محمد مصدق خواهان پایان دادن به سلطنت و استقرار نظام جمهوری دموکراتیک شد، فرصت مناسبی برای تجدید عهد با همه تلاش‌هایی است که در تاریخ معاصر ایران برای شکل‌گیری نظام جمهوری سکولار و دموکراتیک عرفی انجام شده‌اند.

سلطنت ولایی در پوشش «جمهوری اسلامی» فقط در اسم از جمهوریت بهره گرفت ولی در عمل نوع شدیدتر و بدخیم‌تری از نظام استبداد فردی را با تلفیق عناصری چون تمامیت‌خواهی، شیعه‌گرایی بنیادگرا، خلافت اسلامی و دولت تحصیلدار (رانتیر) و حامی پرور (کلاینالیست) تاسیس کرد.

درس گرفتن از نافرجامی تلاش نسل‌های گذشته در بهنه‌های گوناگون ایران زمین نیاز امروز نیروهای مختلف جمهوری‌خواه دموکرات است تا با هم‌افزایی نیروها و رعایت الزامات کثرت‌گرایی طرح و تدبیر مناسب خود، گذار از جمهوری اسلامی به جمهوری سکولار/لائیک دموکرات را تقویت کنند.

ما به تنوع‌گرایی‌های دموکراسی‌خواه در عرصه سیاسی ایران باور داریم اما ضمن احترام به قواعد رقابت سیاسی و اعتقاد به بایستگی مشارکت سیاسی همه خانواده‌های سیاسی ایران و از همه مهمتر پذیرش داوری مردم ایران در انتخاب‌های نهایی و فیصله‌بخش، حق خود می‌دانیم که جمهوری سکولار/لائیک دموکرات را به عنوان بدیل نظری و ساختاری نظام جمهوری اسلامی ایران معرفی کرده و برای آن تبلیغ کنیم.

این شکل از نظام سیاسی که بی‌طرفی ایدئولوژیک، عقیدتی و مذهبی در دولت را پاس می‌دارد، پسامد آخرین تحولات زمانه در ارائه الگوی مناسب حکمرانی است.

دعوت به تجمیع نیروها و همبستگی اگر تکرار موجود در گرایش‌های سیاسی را نادیده بگیرد و بخواهد بر فراز آن به شکل مبهم و شعاری وحدت‌جویی ایجاد کند نه تنها موفقیت آن محل تردید است بلکه این خطر را دارد که اشتباهات مهلک تاریخی گذشته در تقویت یکه‌سالاری و اقتدارگرایی را تکرار کند.

جمهور مردم ایران که در گرایش‌ها و فعالان گسترده سیاسی و مدنی تجلی یافته است به آن درجه از بلوغ رسیده که از الگوهای کهن و ناکارآمد قبلی فاصله گرفته و با درانداختن طرحی نوین رهبری جمعی و متکثر و در عین حال یکپارچه و توانمند را برای خروج از بن‌بست کنونی و گشودن راه تغییرات بزرگ سیاسی شکل دهد.

جامعه متکثر ایران با تنوع گسترده سیاسی، مذهبی، اثنیکی، زبانی، فرهنگی و سبک زندگی از ظرفیت‌های بالقوه بالایی برای سامان‌دهی به اوضاع آشفته کشور برخوردار بوده و با تکیه بر توانایی‌های داخلی

و طرد مداخله‌های خارجی قادر است در سایه برنامه ریزی و سازماندهی مناسب به انسداد سیاسی حاکم بر کشور توسط جمهوری اسلامی پایان داده و موازنه قوا را به شکلی پایدار به نفع مردم و نیروهای خواهان تغییرات سیاسی مثبت دگرگون سازد.

مخاطرات و چالش‌ها نباید مانع از آن شود که ضرورت تاکید بر تغییرات ساختاری و گذار از جمهوری اسلامی به آینده نامعلوم احاله داده شود و فقط به گشایش‌های مقطعی ناپایدار در قالب رویکرد های اصلاح‌طلبانه بسنده شود. بدیهی است که در عین توجه به تلاش‌های مقطعی و گشایش‌های سیاسی باید اهمیت راهبردی انتقال به وضعیت بهتر را در نظر داشت.

ما از همه نیروها و گروه‌های جمهوری خواه دمکرات دعوت می‌کنیم تا با افزایش همگرایی‌ها زمینه را برای تشکیل و تقویت ثقل جمهوری خواهی سکولار/لایتنیک دمکرات فراهم سازند و به نوبه خود دست آن‌ها را می‌فشاریم. لازمه این کار کنار گذاشتن اختلاف نظ در سایر عرصه‌ها و مسائل مربوط به دوران پساگذار است. در این مقطع بایسته است که حول کلان باورهای نظم جمهوری عرفی اشتراک‌گفتمانی و سیاسی ایجاد کرد.

در پایان ضمن پاسداشت یاد و نام زنده یاد دکتر فاطمی تاکید می‌کنیم که حقوق تضییع شده مدافعان راه جمهوری خواهی از سوی نظام‌های سیاسی مسلط در تاریخ معاصر ایران را فراموش نمی‌کنیم و بر عهد خود در پیگیری مطالبات تاریخی مردم ایران با نفی تمامی اشکال بالفعل و بالقوه خودکامگی استوار ایستاده‌ایم.

هیت‌های سیاسی اجرایی:

اتحاد جمهوریخواهان ایران

حزب چپ ایران (فدائیان خلق)

همبستگی جمهوری خواهان ایران

۱۸ آبان ۱۳۹۹ (۸ نوامبر ۲۰۲۰)

اعلامیه